

4. Kráčať po synodálnej ceste v diecézach

4.1 Zhrnutie toho, čo sa plánuje v diecéznej fáze

Táto prvá fáza synodálneho procesu poskytuje základ pre všetky nasledujúce fázy. Cieľom diecéznej fázy je nielen odpovedať na dotazník, ale skôr ponúknuť čo najväčšiemu počtu ľudí opravdivú *synodálnu skúsenosť* vzájomného počúvania a spoločného putovania pod vedením Ducha Svätého.

Boží Duch, ktorý osvecuje a oživuje túto cestu, po ktorej spoločne kráčame, je ten istý Duch, ktorý pôsobí v poslaní, ktoré Ježiš zveril svojim apoštolom. Duch Svätý pôsobí prostredníctvom všetkých generácií učeníkov, ktorí počúvajú Božie slovo a uskutočňujú ho v praxi. Duch poslaný Kristom nielen potvrdzuje kontinuitu Ježišovho evanjelia, ale osvecuje zakaždým nové hĺbky Božieho slova a inšpiruje nevyhnutné rozhodnutia na posilnenie cesty Cirkvi a dáva novú silu jej misii (porov. *Jn* 14, 25-26; 15, 26-27; 16, 12-15) (*PD* 16).

Prípravný dokument pripomína dva „obrazy“ z Písma na inšpiráciu našej cesty budovania synodálnej Cirkvi. Prvý obraz sa objavuje v „komunitnej scéne“, ktorá neustále sprevádza cestu evanjelizácie, počnúc od Ježišovho ohlasovania: každý tu nájde svoje miesto: zástup, apoštol i Pán (*PD* 17-21). Druhý obraz sa vzťahuje na skúsenosť Ducha Svätého, v ktorej Peter a prvotné spoločenstvo spoznávajú riziko stanovenia neodôvodnených obmedzení pri zdieľaní viery (*PD* 22-24). Pozývame Vás, aby ste sa zamysleli na týmito dvoma obrazmi, z ktorých sa ako z prameňa roznečuje a inšpiruje synodálny proces.

Evanjelium svedčí o neustálom úsilí Ježiša ísť v ústrety ľuďom, ktorí sú vylúčení, na okraji a zabudnutí. Spoločná črta tiahnuca sa celou Ježišovou službou spočíva v tom, že viera sa vždy objaví vtedy, keď sú ľudia docenení: ich úpenlivá prosba je vypočutá, dostáva sa im pomoc v ťažkostiach, ich ochota sa cení, ich dôstojnosť je z hľadiska Božieho videnia potvrdená a znovunastolená v rámci spoločenstva. Tak, ako sa Peter zmenil po skúsenosti s Kornéliom, tak sa aj my máme nechať premeniť tým, čo nás Boh pozýva prežívať. Prostredníctvom synodálneho procesu nás Boh vedie po spoločnej ceste obrátenia cez to, čo zakusujeme jedni od druhých. Boh k nám prichádza prostredníctvom druhých a k druhým prichádza prostredníctvom nás, a to často prekvapujúcim spôsobom.

Aby sa to mohlo udiat, je nevyhnutné usilovať sa o čo najvýraznejšie zapojenie čo najväčšieho počtu ľudí, a to zmysluplným spôsobom. To je prvá zodpovednosť diecézneho referenta (referentov), určeného na vedenie a animovanie diecéznej fázy synodálneho procesu. Neposlúži nám umelý alebo podľa scenára spracovaný príspevok, ktorý nebude presne a výrazne reprezentovať skúsenosť ľudí, a to isté platí pre príspevky, ktoré nevyjadrujú širokú škálu a rozmanitosť skúseností.

V tomto zmysle by diecézna fáza mala začať tak, že sa nájdu čo najúčinnéjšie spôsoby ako dosiahnuť čo najširšiu účasť. Musíme sa osobne dostať na periferie, k tým, ktorí zanechali Cirkev, k tým, ktorí svoju vieru nepraktizujú vôbec, alebo len zriedka, k tým, ktorí zakusujú chudobu alebo marginalizáciu, k utečencom, vylúčeným, k tým, ktorých hlas nie je počutý, atď.

Srdcom synodálnej skúsenosti je načúvanie Bohu prostredníctvom vzájomného načúvania, inšpirujúc sa Božím slovom. Počúvajme sa medzi sebou, aby sme lepšie počuli hlas Ducha Svätého, ktorý hovorí v našom dnešnom svete. K tomu môže dôjsť v priebehu jedného stretnutia, ale dôrazne odporúčame, aby ste zorganizovali viac stretnutí, aby sa vytvorila interaktívnejšia atmosféra na zdieľanie, aby sa ľudia spoznali, aby rástla ich vzájomná dôvera a aby cítili, že môžu hovoriť slobodnejšie, prežívajúc tak ozajstnú synodálnu skúsenosť

spoločného kráčania. Okrem formálnejších aspektov jednotlivých vystúpení a počúvania sa navzájom, je dôležité, aby stretnutia zahŕňali aj neformálne chvíle. Púte, skupinové aktivity, umelecké prejavy a dokonca prestávky na občerstvenie môžu pomôcť rozvinúť zmysel spoločenstva prostredníctvom skúsenosti zdieľania vlastného života s inými.

Spôsob, akým sa budú konať tieto stretnutia, závisí od miestnych okolností. Môžu sa usporiadať stretnutia pre viacero farností, ale tiež stretnutia zamerané na určité služby ako napr. stretnutie tých, čo pôsobia v pastorácii zdravotníctva, stretnutie učiteľov katolíckej výchovy, stretnutie rehoľných komunít, laických hnutí a ekumenických skupín.

V dotazníku, ktorý nasleduje (Piata časť) sú navrhnuté niektoré otázky na podnietenie a uľahčenie tejto skúsenosti zdieľania a načúvania. Cieľom nie je odpovedať na všetky otázky, ale vybrať si tie, ktoré sú najvýznamnejšie vo vašom miestnom kontexte. Môžete si klásť aj iné otázky, ba povzbudzujeme vás, aby ste tak učinili. Ako všeobecné usmernenie, vás prosíme, aby ste kládli väčší dôraz na také otázky, ktoré sú zamerané na osobné príbehy a skúsenosti z reálneho života, než na „doktrínálne“ tvrdenia. Príklady takýchto otázok sú uvedené v Piatej časti.

Spätné väzby, ktoré prídu v rámci procesu načúvania, by mali byť zhrnuté do určitej „syntézy“. Ako je to vysvetlené v „cestovnej mape“, ktorá nasleduje (Sekcia 4. 4), zakaždým po konaní stretnutia v diecéze, na ktorom sa odpovedá na otázky vytýčené v tomto *Vademéku* (Piata časť), má byť spísaná syntéza. Zároveň má byť spísaná syntéza za každú diecézu, a napokon, za každú biskupskú konferenciu. Cieľom týchto syntéz, na akejkoľvek úrovni, nie je vytvoriť všeobecné zhrnutie toho, čo bolo povedané, ani vypracovať akúsi akademickú úlohu. Ide skôr o to, že syntéza je úkonom rozlišovania, keď treba vybrať a zachytiť čierne na bielom to, čo môže prispieť k nasledujúcej fáze synodálneho procesu a tým že sa zasiela do diecézy (v prípade, keď ide o konzultácie v rámci diecézy), prípadne na biskupskú konferenciu (v prípade, keď ide o syntézu, ktorú už spísala diecéza). V tomto zmysle, sa syntéza neobmedzuje len na vykazovanie spoločných trendov a na témy, v ktorých sa zhodujeme, ale zvyrazňuje aj také témy, ktoré sa niekoho dotkli (zahrali na citlivú strunu), témy, ktoré sú pre svoju originalnosť inšpiratívne alebo otvárajú nový horizont. Syntéza by mala venovať osobitnú pozornosť hlasom tých, ktorí sú často nevypočutí a zahŕňať to, čo môžeme nazvať „report menšiny“. Spätná väzba by sa nemala obmedzovať len na zdôraznenie pozitívnych skúseností, ale mala byť vyniesť na svetlo aj provokatívne a negatívne skúsenosti s cieľom zamyslieť sa nad realitou, teda tým, čo si účastníci vypočuli. V správe (reporte) by malo byť zachytené aj niečo zo *skúsenosti* miestneho stretnutia: postoje účastníkov, radosti i pochybnosti ohľadom spoločného úsilia pri rozlišovaní.

Reporty, ktoré budú zaslané z týchto miestnych stretnutí budú potom zhromaždené do jednej globálnej syntézy na diecéznej úrovni. Syntéza, ktorú každá diecéza vypracuje na záver tejto etapy načúvania a rozlišovania, bude predstavovať jej konkrétny príspevok ku kráčaniu celého Božieho ľudu. Môže to tiež poslúžiť ako užitočný dokument pre stanovenie ďalších krokov pri kráčaní miestnej Cirkvi po ceste synodality. Na uľahčenie následných fáz synodálneho procesu je dôležité zhrnúť ovocie modlitby a uvažovania do najviac desiatich strán. K takejto diecéznej syntéze môžu byť pripojené ďalšie texty, ktoré buď zvyrazňujú alebo dopĺňujú jej obsah (prílohy).

Vypracovaná syntéza z každej diecézy alebo eparchie bude potom odovzdaná na biskupskú konferenciu, či na synodu východných cirkví. Tieto inštitúcie potom vypracujú vlastnú syntézu v tom istom duchu rozlišovania, aký sa uvádza vyššie, a to na základe diecéznych/eparchiálnych syntéz, ktoré obdržali. Biskupské konferencie a synody východných cirkví potom zašlú túto nimi vypracovanú syntézu na Generálny sekretariát Biskupskej synody,

čo bude následne tvoriť prvé vydanie pracovného dokumentu (*Instrumentum laboris*) na základe toho, čo účastníci zdieľali a prežili na miestnej úrovni.

4.2 Úloha biskupa v synodálnom procese

Synodalita nemôže existovať bez pastoračnej autority biskupského kolégia, na čele s primátom Petrovho nástupcu, a to isté platí pre pastoračnú autoritu každého diecézneho biskupa v diecéze, ktorá mu bola zverená. Služba biskupov spočíva v tom, že sú pastiermi, učiteľmi a kňazmi posvätného kultu. Charizma rozlišovania ich vyzýva k tomu, aby boli opravdivými správcami, interpretmi a svedkami viery Cirkvi. V miestnych cirkvách a z miestnych cirkví sa konštituuje jedna a jediná Katolícka cirkev (LG 23). Plnosť synodálneho procesu môže vskutku spočívať iba v zapojení miestnych cirkví, ktoré vyžaduje osobné zapojenie diecézneho biskupa. „Vďaka tejto katolíckosti jednotlivé časti Cirkvi prinášajú ostatným častiam a celej Cirkvi svoje dary, takže i celok, i jednotlivé časti sa obohacujú, spolunažívajúc so všetkými ostatnými, a v jednote spoločne smerujú k plnosti“ (LG 13). Rozmanitosť miestnych cirkví, ich kontext a ich kultúra prinášajú rozličné dary celku, obohacujú celé Kristovo telo. Podľa takéhoto kľúča treba chápať cestu synodality Cirkvi.

Preto primárna úloha diecézneho biskupa v tomto synodálnom procese spočíva v uľahčovaní synodálnej skúsenosti celého Božieho ľudu na ceste k synodálnejšej cirkvi. Diecézny biskup zohráva kľúčovú úlohu pri počúvaní Božieho ľudu vo svojej diecéznej cirkvi. Inšpirovaný Duchom Svätým, biskup rozpoznáva najosožnejšie procesy na načúvanie Božiemu slovu vo svojej diecéze, počas cesty synodality, na ktorú sa vydala celá Cirkev. Aby mal diecézny biskup v tejto úlohe pomoc, má vymenovať diecézneho referenta alebo diecézny tím. Spoločne môžu v modlitbe rozlišovať. Biskup má plniť aktívnu rolu v diecéznej fáze synodálneho procesu. Jeho zapojenie by malo podporovať otvorený dialóg uprostred rozmanitosti Božieho ľudu.

Biskup môže požiadať o spätnú väzbu a účasť všade tam, kde je to užitočné v organizačnom procese. Je tiež pozvaný k tomu, aby komunikoval s príslušnými orgánmi, organizáciami a štruktúrami diecézy, vrátane diecéznej pastoračnej rady, kňazskej rady, farností, rehoľných komunit, laických hnutí, rôznych pastoračných služieb (ministérií) (ako napr. v školách a v nemocniciach) a diecéznych komisií, aby ich povzbudil k spoluúčasti na synodálnom procese a požiadal ich o pomoc, ak to považuje za vhodné. Pod autoritou biskupa môže diecézny referent/referenti komunikovať priamo s koordinátormi vo farnostiach a ďalšími miestnymi komunitami na príprave a uľahčení procesu konzultácií.

Zároveň môže biskup zabezpečiť, aby boli vyčlenené primerané zdroje, vrátane finančných, logistických, technických a personálnych zdrojov. Úlohou biskupa je tiež podporovať zapojenie rôznych skupín a jednotlivcov, aby synodálny proces bol skutočne spoločným úsilím, ktoré podporuje širokú spoluúčasť veriacich a využíva celú rozmanitosť Božieho ľudu: kňazov, diakonov, zasvätených mužov a ženy, i laikov. Životne dôležitou podporou v tomto smere môžu byť diecézne štruktúry, ktoré sa už usilujú o uplatňovanie synodality, najmä diecézna pastoračná rada, kňazská rada, farské pastoračné rady atď.

Možno tiež pripraviť osobný list alebo aj video, v ktorom biskup vyzve a povzbudí všetkých v diecéze k účasti na procese počúvania, dialógu a konzultácií. Odporúča sa, aby sa diecézna fáza synodálneho procesu začala a ukončila liturgickým slávením, ktorému predsedá biskup.

Základnou úlohou biskupa počas procesu konzultácií je počúvanie. Hoci osobná účasť diecézneho biskupa na procese počúvania môže mať rôzne formy, povzbudzujeme ho, aby sa

na ňom zúčastňoval a bol pozorný voči hlasu veriacich. Okrem účasti na miestnych stretnutiach v celej diecéze môže aj sám biskup, ak si to želá, zvolať *ad hoc* malé komunitné stretnutia, ktorých účastníci budú tvoriť reprezentatívny prierez z diecézy, najmä z okrajových oblastí. Okrem toho môže toto počúvanie vykonávať aj čítaním a skúmaním spätnej väzby zozbieranej z konzultácií, aby vnímal, čo Duch Svätý hovorí cez vyjadrenia ľudí, ktorí sú mu zverení. Biskup by sa mal pravidelne stretávať s diecéznym referentom/referentmi v diecéze, aby zhodnotil priebeh konzultácií a riešil prípadné ťažkosti. Treba dbať na to, aby prítomnosť biskupa a klerikov neúmyselne nepotláčala autentické a slobodné vyjadrovanie sa veriacich, najmä za okolností, keď došlo ku škandálom, alebo jednoducho z dôvodu úcty voči nim v danej kultúre.

Napokon, na záver diecéznej fázy zvolá biskup predsynodálne stretnutie a spolupracuje s diecéznym referentom/referentmi na jeho usporiadaní. Toto zhromaždenie by malo zahŕňať široké zastúpenie z celej diecézy s cieľom spoločne sa modliť, načúvať, uvažovať a rozlišovať synodálnu cestu, na ktorú Duch Boží volá celú diecézu. Biskup potom môže v spolupráci s diecéznym referentom/referentmi posúdiť diecéznu syntézu pred jej predložením biskupskej konferencii. Je veľmi dôležité poznamenať, že diecézna syntéza nemá za cieľ vyjadrovať úvahy – či už pozitívne alebo negatívne – na adresu diecézneho biskupa. Diecézna syntéza by mala byť skôr úprimnou správou o všetkom, čo sa zdieľalo počas diecéznej fázy synodálneho procesu, a mala by reprezentovať rôznorodosť názorov a perspektív Božieho ľudu.

Je pochopiteľné, že tento konzultačný proces vyvolá medzi zodpovednými za pastoračiu rôzne pocity, od nadšenia a radosti až po úzkosť, strach, obavy alebo dokonca skepticizmus. Takéto diferencované reakcie sú často súčasťou synodálnej cesty. Biskupi si môžu uvedomiť rôznorodosť reakcií, ktoré v diecéze vzniknú a zároveň povzbudiť k otvorenosti voči Duchu Svätému, ktorý často pôsobí prekvapujúcim a osviežujúcim spôsobom. Ako dobrý pastier svojho stáda je biskup povolaný ísť pred Božím ľudom, byť uprostred neho i kráčať za ním, pričom dbá o to, aby nikto nezostal mimo neho, ani sa nestratil.

4.3 Úloha kňazov a diakonov v synodálnom procese

Služba kňazov a diakonov má dva dôležité referenčné body: na jednej strane je to diecézny biskup, na druhej strane zasa ľudia, zverení jeho pastoračnej starostlivosti. Duchovenstvo prítomné v miestnej cirkvi je teda užitočným spojivom medzi biskupom a tými, pre ktorých vykonávajú svoju službu. To dáva kňazom a diakonom kľúčovú úlohu v spoločnom kráčaní uprostred Božieho ľudu, v jednote s biskupom a v službe veriacim. Môžu komunikovať s ľuďmi v mene biskupa a môžu tiež komunikovať s biskupom v mene ľudu. Sú sprostredkovateľmi spoločenstva a jednoty pri budovaní Kristovho tela, pomáhajú veriacim kráčať spoločne, ísť vpred jeden s druhým uprostred Cirkvi. Klerici sú tiež poslami obnovy, pozorní voči rozvíjajúcim sa potrebám svojho stáda a poukazujú na to, ako Duch Svätý otvára nové cesty. Napokon sú mužmi modlitby, ktorí napomáhajú pravú *duchovnú* skúsenosť synodality, aby mohol byť Boží ľud vnímavejší na Ducha Svätého a mohli spoločne načúvať Božej vôli.

V tomto zmysle zohrávajú kňazi a diakoni kľúčovú rolu pri sprevádzaní celého Božieho ľudu na ceste synodality. Ich úsilie o napomáhanie a zavedenie synodálnejšieho spôsobu existencie Kristovej cirkvi do praxe má zásadný význam. Kňazi a diakoni môžu zvyšovať povedomie o synodálnej povahe Cirkvi a o význame synodality vo farnostiach, službách a hnutiach, v ktorých konajú svoju službu. Kňazi a diakoni sú tiež povolání podporovať, povzbudzovať, napomáhať a umožniť rozvinutie diecéznej fázy synodálneho procesu v miestnej cirkvi. Môžu to robiť prostredníctvom participatívnych orgánov, ktoré sú už zriadené

v celej diecéze, ako napríklad diecézna pastoračná rada, kňazská rada a farské pastoračné rady. Osobitne sa žiada zapojenie „synodálnych“ orgánov miestnych cirkví, najmä kňazskej rady a pastoračnej rady (PD 31). Na ceste synodality Cirkvi „sa môže ukázať ako zásadný prínos participatívnych orgánov partikulárnej cirkvi (...), z ktorých „sa môže začať skutočne formovať synodálna Cirkev““ (EC 7).

Zároveň môžu kňazi a diakoni nájsť nové a kreatívne spôsoby, ako podporiť opravdivú *synodálnu* skúsenosť medzi veriacimi laikmi v spojení s iniciatívami diecézneho biskupa a diecézneho referenta/referentov, ktorí boli určení pre tento synodálny proces. Treba poznamenať, že konzultácie uskutočnené v diecéznej fáze synodálneho procesu koordinuje diecézny biskup a sú určené „kňazom, diakonom a veriacim laikom ich [miestnych] cirkví, či už jednotlivcom alebo zoskupeniam, pričom sa nezabúda na cenný prínos, ktorý môžu poskytnúť zasvätení muži a ženy“ (EC 7).

Prípravný dokument nám v súvislosti s Ježišovou službou hovorí: „Vyvolenie apoštolov nie je výsadou akéhosi výlučného mocenského postavenia či separovania, ale milosťou inkluzívnej (všetkých obklopujúcej) služby požehnania a spoločensva. Vďaka daru Ducha zmŕtvychvstalého Pána majú títo strážiť Ježišovo miesto bez toho, aby ho nahrádzali: nemajú nasadzovať filtre na jeho prítomnosť, ale uľahčovať stretnutie s ním“ (PD 19). Tak aj všetci klerici, obdarení posvätnými darmi a charizmami, ktoré dostali pri vysviacke, majú rozhodujúcu úlohu pri zabezpečovaní toho, aby táto synodálna skúsenosť bola opravdivým stretnutím so vzkrieseným Kristom, založeným na modlitbe, živeným slávením Eucharistie a inšpirovaným počúvaním Božieho slova.

4.4 Cestovná mapa (Vzorový postup pre diecéznu fázu)

Úlohy spojené s realizáciou fázy počúvania a dialógu v jednotlivých diecézach sa budú líšiť v závislosti od miestnych faktorov, ale všeobecný prístup zahŕňa nasledujúce kroky:

1. Vymenovanie diecézneho referenta/referentov

Každá diecéza by mala vybrať jednu alebo dve osoby, ktoré budú slúžiť ako diecézni referenti. V prílohe A sú uvedené podrobnosti o povinnostiach a vlastnostiach, ktoré sa vyžadujú od týchto referentov. V ideálnom prípade by mali byť vymenovaní dvaja spoluzodpovední ako vzor spoluzodpovednosti. Ak je v diecéze viac ako jeden referent, odporúča sa, aby bola vymenovaná aspoň jedna žena a jeden muž. Môže ísť o dobrovoľnícke alebo platené pozície, ktoré môžu vykonávať osoby už pracujúce v diecéze. Diecéznymi referentmi môžu byť kňazi, rehoľníci alebo laici. Diecézy môžu uvažovať o možnej úlohe diecézneho referenta/referentov, ktorí by naďalej pokračovali v službe na ceste synodality v diecéze až do októbra 2023 i neskôr.

2. Vytvorenie diecézneho synodálneho tímu

Diecézny referent/referenti budú pravdepodobne musieť spolupracovať s hlavným tímom, ktorý môže byť zostavený buď na základe otvoreného procesu, v rámci ktorého ľudia prejavujú svoj záujem, alebo na základe vymenovania diecéznym biskupom. Členovia diecézneho synodálneho tímu budú pravdepodobne pozostávať zo zástupcov farností, hnutí, diecéznych cirkevných služieb a rehoľných spoločenskíev. Tím môže pôsobiť ako poradný a pracovný orgán diecézneho referenta/referentov. Po skončení diecéznej fázy súčasnej synody

môže diecézny synodálny tím v spolupráci s diecéznym biskupom pokračovať v podpore a realizácii cesty synodality v diecéze aj v budúcnosti.

3. Rozlišovanie cesty pre vašu diecézu

Prípravný dokument a Vademékum poskytujú informácie o súčasnej synode a ponúkajú usmernenia pre organizáciu konzultačného procesu. Tieto dokumenty sa musia v rôznych kontextoch uplatňovať rôzne, v závislosti od aktuálnej reality a výziev, vyskytujúcich sa v miestnej cirkvi a spoločnosti, ako aj s prihliadnutím na všetky súbežné alebo nedávne synodálne procesy prebiehajú v diecéze. Pomocou týchto dokumentov možno uskutočniť modlitbovú reflexiu a rozlíšiť kľúčové oblasti, na ktoré sa má diecéza zamerať.

4. Plánovanie participatívneho procesu

Každá diecéza by sa mala usilovať o čo najširšie zapojenie, ktoré by zahŕňalo rôzne platformy: stretnutia na úrovni farností, stretnutia viacerých farností, školské skupiny, miestne združenia, *online* platformy, špeciálne jazykové skupiny a vhodné prostriedky na oslovenie tých, ktorí sú od Cirkvi vzdialení. Ideálne by bolo, keby existovali príležitosti pre rôzne skupiny, aby sa navzájom mohli počúvať. Mali by sa určiť a sprístupniť zdroje potrebné na konzultačný proces, vrátane celkového rozpočtu, priestorov a *online* platforiem. Medzi diecézami sa môžu organizovať solidárne iniciatívy s cieľom poskytnúť finančnú pomoc a ľudské zdroje podľa potreby.

5. Príprava koordinátorov skupín pre synodálne konzultačné stretnutia

Diecézny synodálny tím môže pracovať prostredníctvom koordinátorov pre realizáciu synodálnych konzultačných stretnutí v celej diecéze. Napríklad synodálne konzultácie v rámci farnosti môže zastrešovať koordinátor v danej farnosti, ktorý spolupracuje s farským tímom. Všetci koordinátori budú musieť byť poučení o duchu, cieľoch a prístupe k synodálnemu procesu a mali by mať prístup k príslušným zdrojom vrátane tohto *Vademéka* a webovej stránky synody. Koordinátori potom môžu v komunikácii s diecéznym synodálnym tímom rozlišovať a plánovať najvhodnejšie postupy pre jednotlivé konkrétne skupiny.

6. Usporiadanie orientačného workshopu pre diecézny synodálny tím a miestnych koordinátorov

Keďže úroveň pochopenia a skúseností týkajúcich sa synodality sa v jednotlivých diecézach pravdepodobne líši, je možné usporiadať formačné semináre (workshopy), ktoré ľudí zorientujú v tom, čo znamená synodalita a vystroja ich základnými zručnosťami pre synodálne procesy. Medzi takéto zručnosti by malo patriť aj vedenie synodálnych konzultačných stretnutí a táto základná formácia je sama osebe cenným výsledkom súčasného synodálneho procesu. V prílohe B je uvedená schéma, ako môže prebiehať typické synodálne konzultačné stretnutie. Najdôležitejšie je prijať vhodné metódy, ktoré uľahčujú pozorné počúvanie, úprimné zdieľanie a spoločné duchovné rozlišovanie. Ďalšie zdroje sú k dispozícii na webovej stránke synody.

7. Komunikácia so všetkými

V záujme zvýšenia informovanosti a podpory spoluúčasti je možné uskutočniť širokú propagáciu synody s cieľom informovať o význame a cieľoch synody a o tom, ako sa na nej môžu ľudia zúčastniť. Niektoré príklady propagačných materiálov sú uvedené na webovej stránke.

8. Realizácia, monitorovanie a usmerňovanie procesu synodálnych konzultácií

Keď je všetko pripravené, začína sa proces synodálnych konzultácií. Jadrom tejto fázy sú synodálne konzultačné stretnutia, ktoré sa konajú v celej diecéze. Na otvorenie diecéznej fázy možno usporiadať liturgické slávenie a vzývať Ducha Svätého, aby viedol celý proces. Počas diecéznej fázy by mal diecézny referent/referenti udržiavať pravidelný kontakt so skupinovými koordinátormi synodálnych konzultačných stretnutí v diecézach, aby mohol /mohli monitorovať napredovanie, v prípade potreby poskytovať podporu a uľahčovať výmenu nápadov, osvedčených postupov a vznikajúcich spätných väzieb. Mal by sa určiť dátum pre zaslanie *spätnej väzby* z konzultácií, ktorá sa môže riadiť usmerneniami pre diecéznu syntézu, ako je opísané nižšie.

9. Diecézne predsynodálne stretnutie

Dôrazne sa odporúča, aby konzultačný proces v diecéze vyvrcholil diecéznym predsynodálnym stretnutím, ktorého súčasťou bude liturgické slávenie. Na toto stretnutie by malo byť pozvané široké zastúpenie z celej diecézy, s cieľom zhromaždiť sa k modlitbe, počúvaniu, uvažovaniu a rozlišovaniu synodálnej cesty, na ktorú Duch Boží volá celú diecézu. Príloha C ponúka niekoľko návrhov ako zorganizovať takéto stretnutie.

10. Príprava a predloženie diecéznej syntézy

Na záver by sa mala pripraviť diecézna syntéza na základe všetkých spätných väzieb, zhromaždených z celej diecézy, ako aj zo zápisnice z priebehu predsynodálneho stretnutia. V prílohe D sa nachádza navrhovaný postup. Túto syntézu je potrebné predložiť biskupskej konferencii do stanoveného termínu. Po dokončení by sa syntéza mala oznámiť verejnosti v diecéze. Diecézny referent/referenti by mal mať poverenie na obdobie celého synodálneho procesu, minimálne do zhromaždenia biskupskej synody v októbri 2023, pričom jeho/ich úloha môže pokračovať aj po tomto dátume. V následných fázach aktuálnej synody budú styčným bodom pre biskupské konferencie a kontinentálne zhromaždenia a môžu pomôcť diecéze, aby bola naďalej zapojená do synodálneho procesu. V prípade potreby môžu tiež zabezpečiť plynulý prechod k realizácii všetkých návrhov, ktoré odznali počas konzultácií v diecéze. Veď napokon, tento synodálny proces nie je koncom, ale novým začiatkom.

4.5 Základné zložky synodálnej skúsenosti

Kroky, ktoré sú uvedené vyššie, v časti 4. 4 sa majú používať ako usmernenie. Koniec koncov, diecézna fáza zahŕňa podobné „zložky“, aké sú súčasťou zhromaždenia biskupskej synody, ako napríklad tej, ktorá sa bude konať v Ríme v októbri 2023. Tieto prvky sú: liturgické slávenie na začiatku, zistenie sa veľkého zhromaždenia, strenutia v malých skupinách, chvíle ticha a modlitby, neformálne rozhovory, spoločne prežité zážitky (púte, umelecké prejavy, skúsenosti so zraniteľnými, postihnutými a staršími ľuďmi) a liturgické slávenie na záver. Tieto základné zložky synodality sa dajú ľahko prispôbiť miestnym podmienkam, aby sa podporila plodná synodálna skúsenosť vo vašej miestnej cirkvi, pričom treba mať na pamäti princípy, prístupy a úskalia uvedené v druhej časti.